

Põllumajandusnäitused

Põllumajanduse ja masinate näitus Tartus 1923. aastal. Foto autor teadmata. EFA 0-29400

Lõppeval aastal on põllumajandus olnud mitut puhku ajalehtede esikülgede tõsine ja aktuaalne teema, nagu seakatku ja piimanduse olukorra puhul. Kui seni on Tuna fotonurgas maaelust olnud valikuid peamiselt taluarhitektuurist ja pildikesi külaelust, siis seekord pakun vaatamiseks fotosid omaaegsetest populaarsetest põllumajandusnäitustest, kus demonstreeriti nii toodangut, masinaid kui ka loomi. Mis muu kui lähenev järjekordne põllumajandusnäitus oli ju ka see, mis käivitas Oskar Lutsu „Kapsapea“ tegevustiku! Põllumajandusnäitused on nüüdseks minevik ja asendunud kõiksugu rohkete laatadega, ent põllumajandusnäitusi korraldati pikka aega veel pärast sõdagi, mil oma toodangut esitlesid mitte enam talud, vaid kolhoosid ja muud nn. ühismajandid. Ja ehk on asjakohane meelde tuletada sedagi, kuidas näeb välja kas või siga või kuidas käsitsi lehma lüpsiti.

Baltimaade esimene põllutöönäitus toimus 1871. aastal Riias. Tartus korraldati põllumajandusnäitusi alates 1887. ja Tallinnas 1891. aastast. Meie fotokogus on vanimad jäädvustused 1922. aasta põllumajandusnäitusest Tallinnas.

Põllutöökoolid väärivad lausa omaette ülevaadet, kuid et koolid olid agarad osavõtjad ka näitustel ja neid isegi korraldasid, siis on mõni pilt ka ses mõttes teemakohane. Kartulikooremisvõistlustest on pilte rohkem, kui fotonurka mahtus – see annab aimu kartuli kui põhitoiduse populaarsusest. Vaadates kartulitoitude fotot, tuleb toredalt välja, et söökide ülespildistamine on olnud juba ammu trend! Katsetused tööstusliku kanepikasvatusega väärivad ehk samuti tähelepanu.

Kahe suure sõja vahelise perioodi kohta on teada edukas põllumajandustoodete eksport (või, peekon, muna), mida fotonurgas esindab munaekspordi-aineline pilt.

Ivi Tomingas

Väljapanekuid Eesti põllumajanduse näituselt Näituse väljakul Tallinnas 1922. aastal. Foto: Karl Akel. EFA 3-4402

Põllumajandusnäitus Näituse väljakul Tallinnas 1922. aastal. Grupipilt ratastraktoriga. Foto autor teadmata. EFA 0-391067

Eesti põllumajanduse näitus Näituse väljakul Tallinnas 1922. aastal. Foto: Karl Akel. EFA 3-4022

Läänemaa Seminar
põllumajandussaaduste
väljapanekud näitusel 1922. aastal
Tallinnas. Foto: Karl Akel.
EFA 4-1048

Piimaturg Tartus 1924. aastal. Foto: Eduard Selleke. EFA 0-29970

Piimatoodete väljapanekud põllumajandussaaduste näitusel 1925. aastal. Foto: Karl Akel. EFA 4-3913

Võieksporti Keskmeierei Piimabaar põllumajandusnäitusel Eesti Põllumeeste Seltsi näituseväljakul Tallinnas 1939. aastal. Foto: Oskar Viikholm. EFA 0-193542

Õisu Piimandusinstituudi õppe- ja katsetööstuse väljapanekud 1. detsembril 1939. a. avatud toitlusnäitusel. Foto: Oskar Viikholm. EFA 0-193705

Hobused põllumajandusnäitusel Eesti Põllumeeste Seltsi näituseväljakul Tallinnas 1939. aastal.
Foto: Oskar Viikholm. EFA 0-193544

Lüpsivõistlus põllumajandusnäitusel Märjamaal 1930. aastal. Foto autor teadmata. EFA A-83-74

Vana-Võidu põllutöökooli karjatalitaja 1927. aastal.
Foto: Jaan Riet. EFA 3-8386

Kartulikoormimisvõistlus Raudna koolimaja esisel
muruväljakul Heimtali maanoorte päeval Viljandimaal
augustis 1939. aastal. Foto: Oskar Viikholm. EFA-0-193450

Vana-Võidu Põllutöökooli tõusiga. Viljandimaa, 1927. a. Foto: Jaan Riet. EFA 3-8385

Põllutöömasinad Eesti Põllumeeste Seltsi näituseväljakul Tallinnas 1939. aastal. Foto: Oskar Viikholm.
EFA 0-193541

Külastajad Königsbergi messil Eesti Munaekspordi väljapanekutega tutvumas. 1938. a. Foto autor teadmata.
EFA 0-53374

Eksportmunade väljapanekud näitusel 1920-ndatel aastatel. Foto: Karl Akel. EFA 4-1047

Eesti Munaekspordi
kast. Tallinn, 1937. a.
Kaader Eesti Kultuurfilmi
ringvaatest.
EFA 0-131093

Ivi Tomingas

(1958), arhivaar, RA Filmiarhiiv, Ristiku 84, 10318 Tallinn, Ivi.Tomingas@ra.ee